

Ontwikkeling bijstandsuitkeringen in Groningen 2011-2015

Mensen die een bijstandsuitkering ontvangen leven vaak in armoede. Dat blijkt uit de diverse armoederapporten die de afgelopen jaren zijn verschenen, onder andere bij het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Mensen die moeten rondkomen van een bijstandsuitkering vormen het grootste aandeel in de lage inkomensgroepen. Hoe ziet de ontwikkeling van de bijstandsuitkeringen in de afgelopen jaren er uit, naar leefvorm en naar leeftijd? Hoe staat de provincie Groningen ervoor en hoe is de situatie in de Groninger gemeenten? Op deze vragen geeft dit feitenblad een antwoord.

In het kort

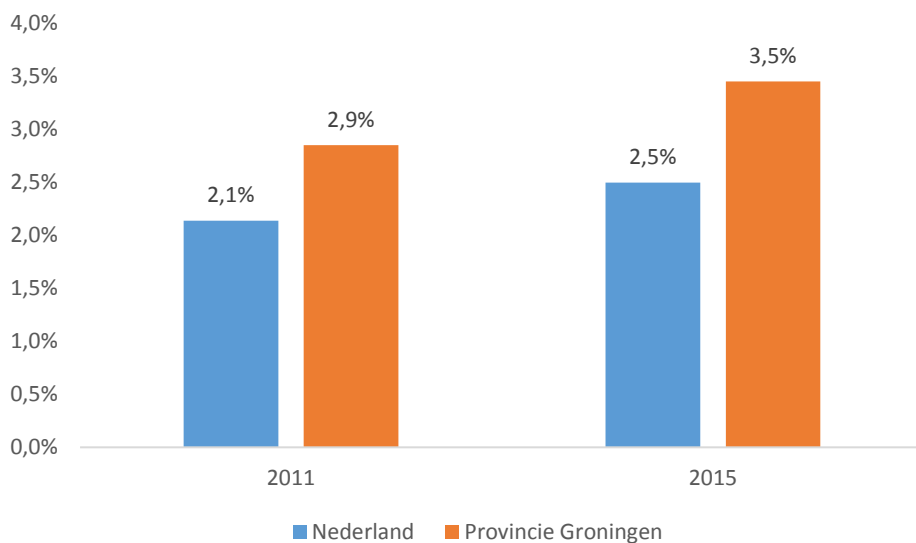
- Het percentage mensen met een bijstandsuitkering is in de provincie Groningen tussen 2011 en 2015 toegenomen van 2,5% naar 3,5% van de totale bevolking.
- De **groei** in het aantal bijstandsuitkeringen is tussen 2011 en 2015 toegenomen met 22,1% in de provincie Groningen, en met 18,6% in Nederland.
- Tweederde van de mensen met een bijstandsuitkering is alleenstaand, in de provincie Groningen en landelijk.
- Alle Groninger gemeenten hebben te maken met een toename van het aantal bijstandsuitkeringen, maar er zijn grote verschillen. Zo heeft Ten Boer de grootste toename (80%) en Hogeveen de kleinste (6,7%).
- De gemeenten Groningen, Appingedam, Delfzijl en Hogeveen hebben in de provincie het hoogste percentage personen met een bijstandsuitkering.

Toename van bijstandsuitkeringen in provincie Groningen en Nederland

In de afgelopen vier jaar is het **percentage** personen met een bijstandsuitkering ten opzichte van de totale bevolking toegenomen, zowel in Nederland als in de provincie Groningen (figuur 1). In Groningen is de toename iets sterker dan in Nederland. De percentages geven het totale aantal bijstandsuitkeringen per juli 2011 en juli 2015 weer, ten opzichte van de totale bevolking in die jaren.

In 2011 vielen de bijstandsuitkeringen nog onder het Rijk via de WWB (Wet Werk en Bijstand). Met ingang van 2015 valt alle bijstand onder de Participatiewet en zijn gemeenten verantwoordelijk. De Participatiewet vervangt de WWB, de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en de Wajong (jong gehandicapten). De invoering van de Participatiewet zorgt voor een extra instroom van jonggehandicapten in de bijstand (website CBS, 2016).

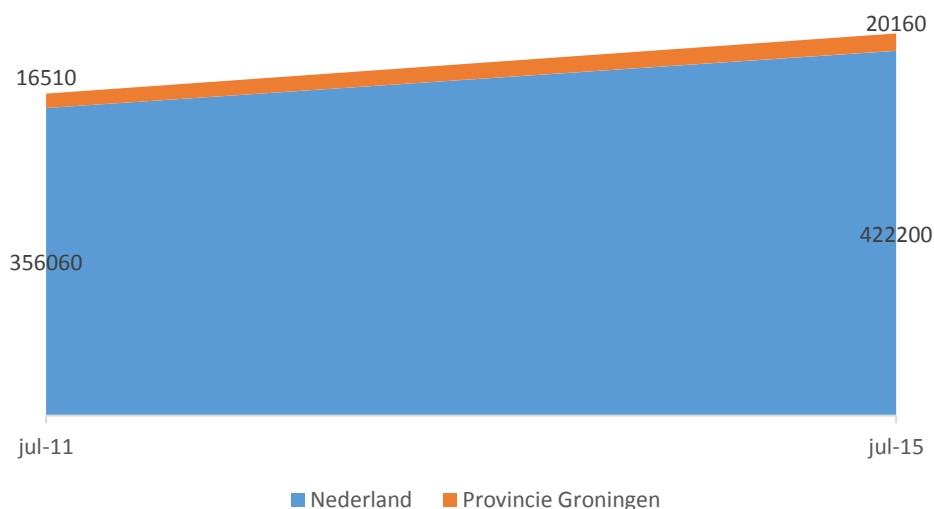
Figuur 1: Percentage bijstandsuitkeringen in totale bevolking, juli 2011-juli2015

Bron: CBS, 2016

Het **aantal bijstandsuitkeringen** is in de provincie Groningen in juli 2015 met 3.650 toegenomen ten opzichte van juli 2011, een toename van 22,1%. In juli 2015 ontvingen 20.160 personen in de provincie Groningen een bijstandsuitkering. In Nederland is het aantal bijstandsuitkeringen toegenomen met 18,6%.

Figuur 2: Toename aantal bijstandsuitkeringen, juli 2011-2015, provincie Groningen en Nederland

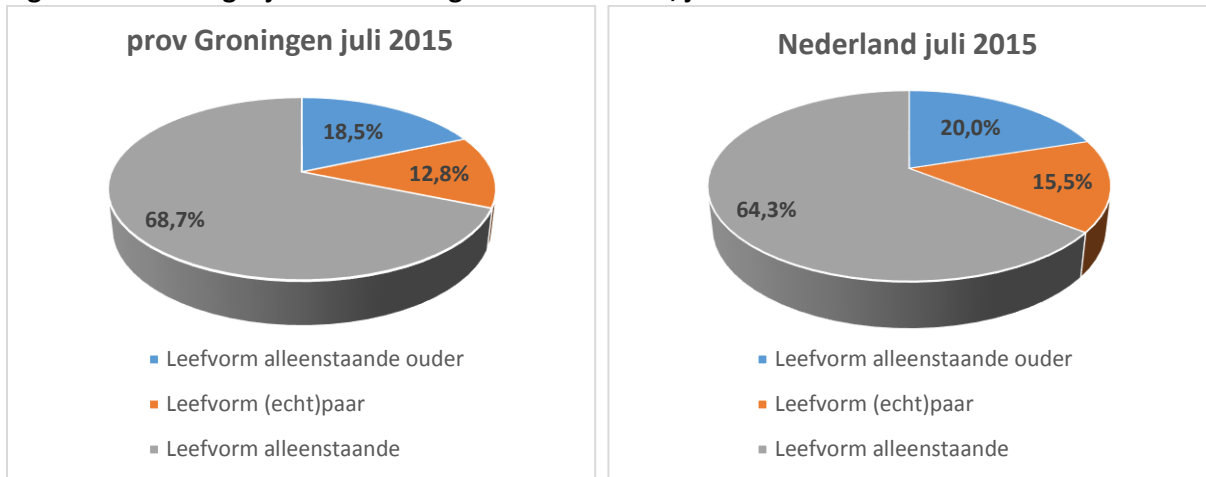

Bron: CBS, 2016

Twee derde van de mensen met bijstand is alleenstaand

Twee derde van de mensen met een bijstandsuitkering is alleenstaand, zowel in de provincie Groningen als landelijk. In Groningen is het aandeel van deze groep iets groter dan landelijk. Een vijfde is alleenstaande ouder.

Figuur 3: Verdeling bijstandsuitkeringen naar leefvorm, juli 2015

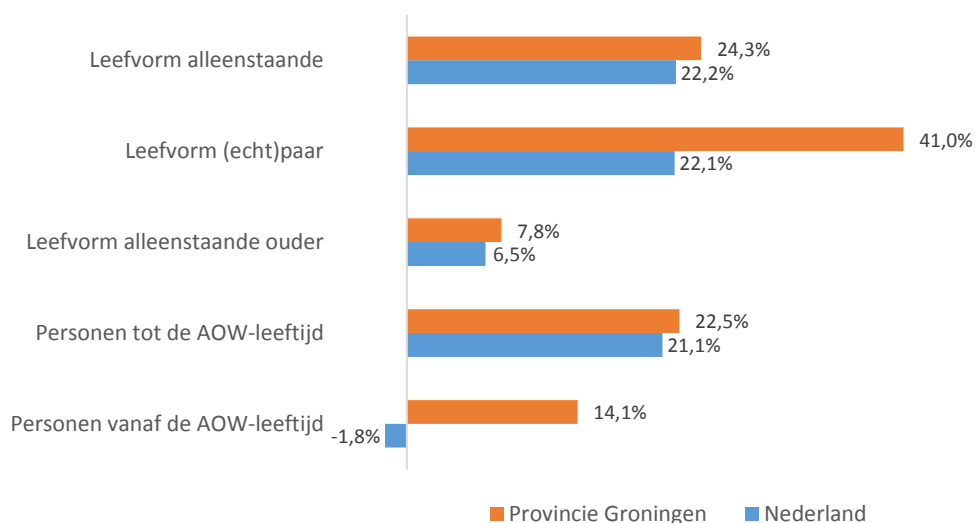
Bijstandsuitkeringen naar leeftijd

Ruim negen op de tien bijstandsuitkeringen gaan naar personen *tot aan* de AOW leeftijd. Het aandeel ouderen *vanaf* de AOW leeftijd met een bijstandsuitkering is in juli 2015 in de provincie Groningen 4%, landelijk is dit aandeel 9,3%.

Toename bijstandsuitkeringen het grootst bij (echt)paren en het kleinst bij alleenstaande ouders

We zien tussen 2011 en 2015 voor vrijwel alle leefvormen en leeftijden een toename in het aantal bijstandsuitkeringen. De toename is het grootst bij de categorie (echt)paren. Het betreft hier één uitkering die aan twee personen wordt toegekend die gehuwd zijn of een geregistreerd partnerschap hebben. De toename is het kleinst in de categorie alleenstaande ouders. Dit geldt zowel voor Groningen als voor Nederland als geheel. De enige groep die te maken heeft met een afname van het aantal bijstandsuitkeringen is landelijk de groep personen vanaf de AOW leeftijd. In de provincie Groningen is ook in deze groep een toename in het aantal bijstandsuitkeringen te zien. In 2011 was de AOW leeftijd 65 jaar. In 2015 was deze 65 jaar en drie maanden.

Figuur 4: Toename aantal bijstandsuitkeringen 2011-2015 naar leefvorm en leeftijd (%)

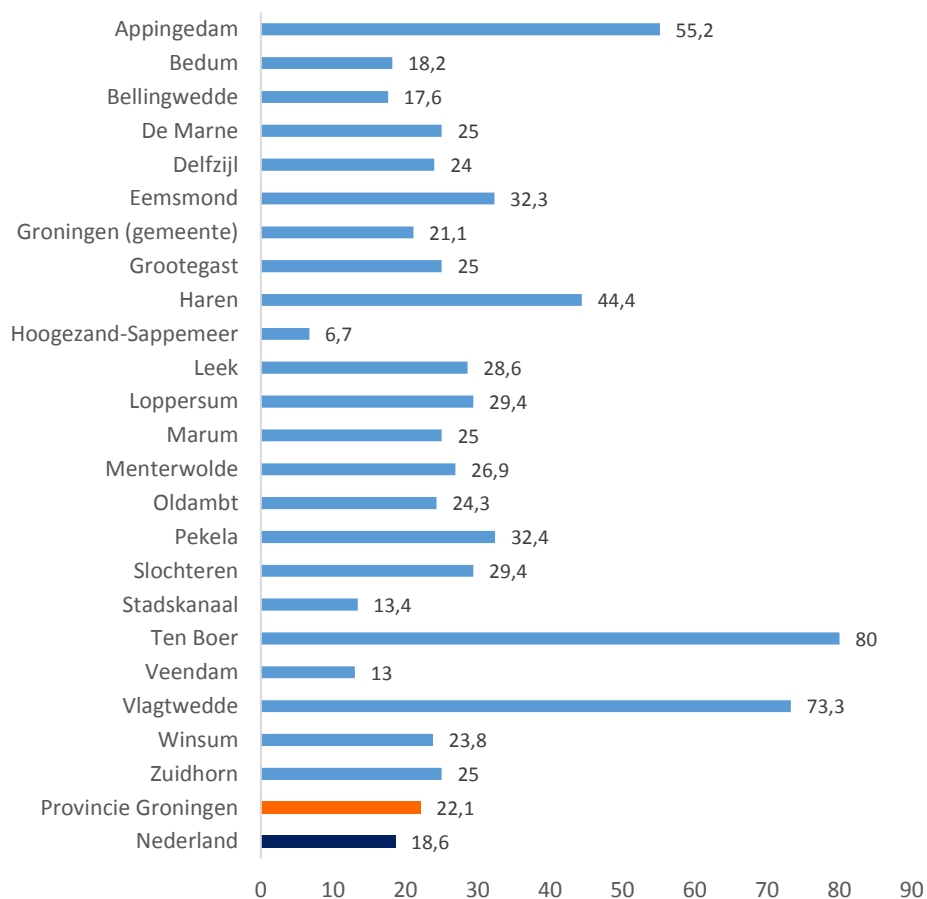

Toename aantal bijstandsuitkeringen in Groninger gemeenten

In alle Groninger gemeenten is tussen juli 2011 en juli 2015 het aantal verstrekte bijstandsuitkeringen toegenomen. Zie figuur 5. De grootste toename is te zien in Ten Boer (+80%), Vlagtwedde (+73%) en Appingedam (+55%). Hierbij moet worden opgemerkt dat de percentages kunnen vertekenen. Ten Boer heeft bij voorbeeld een relatief klein aantal bijstandsuitkeringen (50 in 2011 en 90 in 2015). De kleinste toename hebben de gemeenten Hoogezand-Sappemeer (bijna +7%), Stadskanaal (ruim +13%) en Veendam (+13%).

Gemeenten met het hoogste percentage bijstandsuitkeringen ten opzichte van de totale bevolking zijn de gemeenten Groningen (5,2%) Appingedam, Delfzijl en Hoogezand-Sappemeer (alle 3,7%). Deze percentages zijn ook hoger dan het provinciale percentage van 3,5%. Oldambt en Pekela zitten met 3,5% personen met een bijstandsuitkering op het provinciaal gemiddelde. Alle andere gemeenten zitten daar onder.

Figuur 5: Toename aantal bijstandsuitkeringen juli 2011-juli 2015 (%)

Bron

CBS Statline Bijstandsuitkeringen; uitkeringsgrondslag, regio's
CBS website/publicaties 2016

Informatie

Fransje Grisnich 06 460 78 444 f.grisnich@sociaalplanbureau groningen.nl

Femke de Haan 06 525 89 614 f.dehaan@sociaalplanbureau groningen.nl

www.sociaalplanbureau groningen.nl

© december 2016